

AR PERSON BARVEC, 75 A 6

VICTORIUS VAR E ESCOP.

Var ton : MONSIEUR DE CATINAT.

UN Escop deus a Franç, dén a galité vras,
Oc'h ober e vizit ur vech en em dromplas :
Ur Person a gavas hac a voa rust a vin,
Rac baro en devoa evel ur c'habucin.

Ar Person a hend all a voa bisajet mad :
Tal huel, ha fri caer, ha lêm a zaoulagad,
Hac a rê e zever ebars en e barres
Coulz ha ma rê nicun ebars en dioces.

AN ESCOP.

An Escop, p'er guelas, a deuas d'en attaqi,
Balamour d'e varo, ha d'en inquieti :
A belec'h, emezan, nac eus a bez canton
Oc'h-u deut er vrô-mân evit beza Person ?
Hac eur ministr oc'h-u a doues an heritiqet,
Pe eur bêleg beuac eus ar schisuntiqet ?

AR PERSON.

Autrou, eme'r Person, a drugare Doue,
N'en don-en nep fêçon an eil nac egûile ;
Me gred on christen mad, cathoiiq, coulz ha c'houi,
Ha ne oun qet perac e teuit d'am attaqi.

AN ESCOP.

Ho paro, eme'r Prelat, a gavàn disêcon ,
Ha ne apparchant qet ouz bisach ur Person.
En amzer Moyses guechal voa permetet
Douguen ar barvou hir, mes bremâ int disennet.

Pell zo aba eo custum, nep a zo christenien ,
D'en em raza qempen, dreist oll ar vêleyen ;
Ne veler barvou hir nemet gant ar Souisset,

Gant tud a Voscovi pe gant chismatisqet.

Pere zo ridicul en ho c'homportamant;
Qercoulz en o barvou vel en o guiscamant;
Hac rac-se e cavàn oc'h eus ur fazi bras
Ne douzit ho paro evit nettât ho faç.

Evel un heritiq ho caver er guis-se,
Ha goal exempl a roit gant ar varo hir-se.
Ret e deoc'h e zroc'ha, pe me rai deoc'h ober;
N'ouzoc'h qet marteze ous piou oc'h eus affer?

AR PERSON.

Autrou, eme'r Person, na zisplije ganeoc'h,
Va baro a zo din, hac hoc'h hini zo deoc'h :
Gant Doue meus-hi bet, ha ne gredsen bijen
E ve ret distraja ar pez a ro d'an den.

O barvou zo roet gant Doue d'ar yoaset
Evit o distingui dious ar femelezet :
Ar re a fell dezo beza hanval outo,
A renq evit ar guir touza pis o baro.

Mes me ne fell qet din beza feminizet,
Na trêc'hi va baro, hac hi dija grizet.
Ne deo qet Souisset hepqen a zoug baro,
Meur a bersonach mad pere a zo maro.

O deus-hi bet douget, hac a voa tud santed,
Tud habil, tud prudent ha christenien fidel;
Ar Patriarchet côs el lezen ancien,
Ha prophetet Doue etouez ar Judevien.

Ebestel hor Zalver, hac an Doctoret bras,
Evel Sant Augustin, Sant Jerôm, Sant Ambroas,
Hac ar Pab Sant Gregor, ha Sant Yan Chrisostom,
Hac ouspen daou c'hant Pab demeus ar guêr a Rom.

A velomp zo pintet gant barvou bras hac hir,
Ha n'o zougjent qet sur, ma n'o devize guir.
N'int qet bet tamallet gânt nicoun en o bro,
Qent-se voant euoret balanour d'o baro.

Ha mar en deus douget ha Calvin ha Luther

Barvou hir evelte ebars en o amzer,
 Ne deo qet ho barvou a zo bet tamallet,
 Nac a so bet caos ma voant heretiqet.

Ar gabucinet paour na scandalisont den
 Evit douguen barvou etoues ar gristenien.
 Nan, nan, en em razit, grognit neb a garo,
 Evidon-me biqen ne droc'hin va ba baro :
 Guell ê ganén meravel, mar bezan condaonet,
 Egouet coll va baro, pa emeus-hi maguet.

AN ESCOP.

An Escop en coler a lavar d'ar Person
 E renq en em reglî diouz uzach ar c'hanton,
 Uzach ar gabucinet, hervez o reglennou,
 Eo douguen, emezan, ha caout hir ho barvou.

Mes c'houi zo ur Person, n'en doc'h qet cabucin,
 Hac a renq ho paro distaga dious ho min ;
 Rac-se absolumant, na zisplichfe ganeoc'h,
 Dre va autorite ec'h ordrenan deoc'h
 Ma teuot pront d'e zroc'ha, anez certenamant
 E vezoc'h punisset evel eun insolant.

AR PERSON.

Eur c'briminel paour a vize condaonet
 Da vont d'ar galeou pe da veza crouquet,
 Ne vize qet tristoc'h egouet ma voa'r Person
 Goude heza clévet e gondaonation.

Autrou Doue, mezau, heman'n displijadur !
 Ret e ve em enep cruel ha dinatur,
 D'am beza condaonet da drec'hi va baro,
 Nan, nan, guel ê ganén anduri ar maro ;
 Ha grit a garfot din, pa dlefac'h va laza,
 Va baro a vitin bête'n heur diveza.

AN ESCOP.

Ar Prelat o velet aheurtet ar Person,
 En accusas d'ar Roue hep na guir na réson,
 Hac a laras dezan : Sire bo majeste

E deus va enoret ha roet din qalite.

E deus va grêt Escop ha roet din gallout
Ebars em dioces da gommandi partout;
Eur Person paysant a zo emi escopti,
En deus, var a velân, c'hoant d'en em revolti.

Goab a ra ac'hanòn, ha ne fel qet dezàn
Oboissa d'am urz, na ne rei, emezàn.
Justiç a c'houlennàn digant ho Majeste,
Ha condaonation a enep an den-ze.

AR ROUE.

Ar Roue pa glêvas ar Prelat o parlant;
A lavaras neuze : ennes so insolant;
Ret eo e chasseal demeus an escopti
Ha demeus e barros, evit ma furaï.
Rentet voe eul lizer sinet gant ar Roue
D'ar Person d'e barros, hac estonet e voe.

AR PERSON.

Ia da ! emezàn, pa lennas al lizer,
Bourdet on ar vech-màn, ne doun qet hep asser.
Ar Roue a barlant, n'aller qet rezista,
N'emeus gard da zisen, ret eo oboissa.

Ha guell è ganén c'hoas rancout quitât va bro
Éguet n'en deo rancout distruja va haro.
Mes pelec'h e zin-me ? **A**r Roue ne vérq qet
Pelec'h e fel dezàn e rafen va retreat.

P'am eus va liberte, n'ouffen qet ober guel
Egued mont da Versaill da velet ar c'hastel.
Biscoas n'on bet eno, hac e clêvân conta
Ne zeus pales er bed comparachet outâ.

N'en deus pales er bed comparachet ountâ.
Eno vo, a glevân, e velin traou nevez
Ha ne veljen biscoas vardro va zieguez ;
Ar Roue a velin hac e gourtisanet,
Ha tud ar re vrava a voe biscoas ganet.

C'houi, va haro, zo cauz ma r  r din-me pourmen,

C'hoant bras zo d'o drêc'hi , mes n'er grafen biqen ,
 Ha james disparti entrezomp ne vez
 Na vezin da guenta condaonet d'ar maro.

Mont a ra ar Barveg da Versaill da chom ,
 Arc'hant a gas gantân , ne ouzer qet ar som ;
 Bale a ra dre guêr hac en dro d'ar pales ,
 A ziabars er guel qercoulz ha diaves.

Guelet a ra iveau ar Roue pa sorti ,
 Pelec'h benac e za , ha pa vez o tebri ;
 Pa za d'an oferen e za d'e heuill ive
 Da glêvet ar musiq a rer d'e Vajeste.

Ne zeus eno jardin na bali da redec ,
 Galeri , na traou caër , n'o guel tout ar Barveg .
 Ar bed oll a c'houlen , ous e velet hardis
 Da dosta ous ar Roue , hac a sell outan pis .

Piou ar bêleg barveg a velomp-ni amàn ,
 Na pe a lêc'h eff-én ? Nê qet eus ar vro-màn .
 Den ne voar lavaret piou ê , na p'eus a vro ;
 Souezet ê an oll o velet e varo .

AR MARQIS.

Alafin eur Marqis , mignon bras d'ar Roue ,
 A yas da gomz ountâ dre guriosite .
 Autrou , eme'r Marqis , o comz ouz ar Barveg ,
 Dious ho habillamant me gred e zoc'h bêleg .

Me gar ar vêleyen zo mignon d'ar Roue ,
 Ha mar oc'h eus affer dirac e Vajeste ,
 Me gomzo evidoc'h dious an affer oc'h eus ,
 A rento servich deoc'h dre ar pouvoar a meus .

AR PERSON.

Ho trugarez , Autrou , emezan d'ar Marqis
 Oblijet bras on deoc'h demeus hoc'h honestis :
 Me zo eur Person qès exilet eus va bro ,
 Ha ne meus qet a geus hervez m'ê deut an dro .

Nep a vez exilet eus a bers ar Roue
 A gustum detesti , fachat , touet Doue ,

**Ha pedi mallozou gant nep zo caos dezo
Da veza exilet , chasseet deus o bro.**

**Evidon-m'er c'hontrol , ne meus chagrin ebet
O sonjal em hini , na d'e veza quittet ;
Rac guell e zoun amàn eguet na oan eno :
Ne ma on qet er guær-màn a enep va meno.**

**Em parros nc gaven nemet poan ha trevel ,
Labour epad an deis , en nos rancout sevel ,
Côves , guelet tud clân hac ober sarmonion ,
Ha caout poan ha chagrin ha calz a afferou.**

**Amàn e moun ervad ; n'en deus en tout netra
O troubli va speret , nac ous va dieza ;
Lavaret va brevier , celebri va oferen ,
Ar rest eus an amzer a zo din da bournen.**

**Ha sylvui a velàñ , emeus plijadurez
O velet traou quer caér pe gaëroc'h bemdez.
Contantamant a meus , mar am boe biscoas ,
O velet ar Roue , ha mui am bezo c'hoas.**

**Eur barados bian e cavàn e bales ,
Hac o sellet ountâ ne enoufen james :
Ha rac-se , va Autrou , n'emeus gard d'ho pedi
Da barlant evidon na d'am recommandi ,
Ha qeit ha ma caro va lèzel er vro-màn :
Ne c'houlennan qet guell eguet mervel ennàn.**

AR MARQIS.

**Ar Marqis a c'hoarze o clêvet ar Person ,
Hac a voa joa gantàn caout an occasion
Da barlant anezàn e prezang ar Roue ;
Disqeuset voe'r Braveg , ha qemennet e voe.**

AR ROUE.

**Ar Roue , p'er guelas , a c'houlennas ountâ ;
Perac , ha c'houi Person , e zoc'h-u er vro-mâ ,
H. ne zêt d'ho parros da viret ho tenved ,
Evel m'ê ho teyer ha ma zoc'h oblijet ?**

AR PERSON.

Allas ! Sir , emezàn , mar emeus-hi quittet ,
 Ne qet me zo qiriec , ganeoc'h oun exilet .
 Evit oboissa da urz ho Majeste ,
 Emeus abandonet ya denved er c'his-se :
 Cetu amâ'l lizer , gant ho torn ê sinet ,
 Hervez hoc'h ordrenanç emeus oboisset .

AR ROUE.

Penaos , eme'r Roue , exilet oc'h amâ !
 Pa exilàn-me tud , pell eont dious ar vro-mâ .
 Hac ouspen qement-sc , me ne exilàn qet
 Anes n'am be rôzon : petra oc'h eus-hu grêt ?

AR PERSON.

Mar plich d'ho Majeste va c'hlêvet , emezâ ,
 Me gonto deoc'h perac e zòn deut er vro-mâ :
 Va Frelat , a gredàn , en deus va accuset
 Dirac ho Majeste , hac en deus ho suadet .

Balamour d'am baro , e defot e zroc'hâ ,
 Cetu eno'r sujet ma tisplijân dezâ :
 Caër am boa rôzoni ha clasq en em defen ,
 Ne brize qet selaou ar pez a lavaren .

Ret voa din , emezàn , hep rezoni morse ,
 Trêc'hi crenn va baro , p'otramant e croc'hje ;
 Va humor zo calet , ha ne meus qet galat
 Consanti de zrêc'hi anez bout condaonet .

Ma vizen chicaner , var boues dispign arc'hant ,
 Em bize gonezet o veza appellant ;
 Mes guell è bet ganén fiziout er Brovidanc ,
 Hac en em resolvi da zouffr poan ar setanç .

Ar setanç zo roet ma vizen exilet ,
 Ha gant soumission emeus oboisset ,
 O veza guell ganén sortial cus va bro
 Eguet na vije sur distruja va baro .

Ho Majeste , Sire , o tont d'am exila ,
 Ne lavare qet din pelec'hien em denna :

Pelec'h e yazen-me guell d'ober va retret
Eguet da Versaille? evel ma zon deuet?

Nemet er barados ec'h aljen-me pignat,
Ne vouizen donet guell evit ober ervad.
D'ho Majeste, Sire, va Frinç ha va Autrou!
En em soumettan tout ha doc'h ordrenançou.

Ho madeles zo bras, credi a ràn certen,
Hervez ma remerqàn var ho pizach laouen,
E permettot dìn-me douguen va baro qèz,
Pa na ra droug da zen, bete fin ya buez.

~ AR ROUE.

It, it, eme'r Roue, achuet ar proces :
Dalc'hit mat d'ho paro, ha distroit d'ho parres;
Daou c'chant scoet ho pezo evif ober ho peach,
Ha me a c'hourc'hemen na zeui den d'oc'h ampech.

An histor zo plezant evit ar Person qèz,
Mes evit an Escop n'en deus bet nemet mez.
Ne barlantet en qær, er pales nac er ru,
Nemet dious ar Barveg gant e zoutanen du.

Ar bed oll a lavar en deus eur speret mat;
Ha nemet goab na rer partout eus ar Prelat.
N'en de qet mat d'an dud, dre zomination,
En em exposi re da gaout confusion.

F I N.

